

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - पञ्चमपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः:	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः:	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः:	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्मरं परामर्शः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः ,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्।
मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा
स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

दिनांकः.....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

आचार्यसेतुः (फलितज्यौतिषम्) - पञ्चमपत्रम्

विषयः - बृहत्संहिता (ग्रहचारप्रकरणम्) - 100 अङ्काः।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

अङ्काः - $20 \times 02 = 40$

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विशितः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. प्रथममुनिः कः ?
2. समागमे कः हेतुः ?
3. नक्षत्रसूचकस्य वचनं किं भवति ?
4. कीदृशः चन्द्रबिम्बः शुभफलं करोति ?
5. अवार्जितसंस्थानस्य लक्षणं किम् ?
6. अप्रदीपाशब्दस्य काऽर्थः ?
7. भौमे ग्रस्ते के जनाः पीडिताः भवन्ति ?
8. अष्टमयुगस्य किं नाम ?
9. एकस्यां होरायां कति अंशाः भवन्ति ?
10. नेपालदेशस्य जनाः कदा पीडिताः भवन्ति ?
11. 'उडुपतिः' इति पदेन कः ग्रहः बोध्यः ?
12. चन्द्रपुत्रकेतवः कति सन्ति ?
13. अयोग्यदैवज्ञस्य लक्षणं किम् ?
14. सावनमानस्य का परिभाषा ?
15. षडभिः प्राणैः कति विनाइय भवति ?
16. सूर्यचन्द्रौ कस्मिन् मण्डले भ्रमतः ?
17. कन्याराशेः उदयमानं किम् ?
18. भौमस्य अधः कस्य ग्रहस्य कक्षा भवति ?
19. 'कणादः' कस्य दर्शनस्य प्रवर्तकः ?
20. सांख्ये कानि तत्त्वानि भवन्ति ?

21. 'प्रहरणः' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
22. 'पातालः' कस्य भावस्य पर्यायः ?
23. चन्द्रग्रहणे ग्राह्यः कः ?
24. वराहमिहिरस्य संहिता ग्रन्थः कः ?
25. दैवज्ञस्य वेषः कीदृशः भवेत् ?

खण्डः-ख

अङ्काः - $05 \times 08 = 40$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. जगदुत्पत्तिविषये यथाग्रन्थं निबन्धो लेख्यः ।
2. सोदाहरणं संहितापदार्थं निरूपयत ।
3. शान्तिकपौष्टिकाभिचारस्नानविद्याभिज्ञस्य दैवज्ञस्य लक्षणं वर्णयत ।
4. लाङ्गलकार्मुकसंस्थानयोः लक्षणं सफलं निरूपयत ।
5. चन्द्रस्य वर्णलक्षणं तच्छुभाशुभफलं च विशदयत ।
6. गुरोः विम्बलक्षणं तत्फलञ्च विविच्यताम् ।
7. ग्रन्थस्यास्य मङ्गलाचरणं प्रयोजनश्लोकञ्च विलिख्य व्याख्या कार्या ।
8. उल्काताडितकेतुफलं सप्रमाणं वर्णयत ।

खण्डः-ग

अङ्काः - $02 \times 10 = 20$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिंशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. नक्षत्रसूचकलक्षणं सविस्तरं विशदीकुरुत ।
2. सूर्यचन्द्रयोः दशमोक्षाणां लक्षणं तत्फलञ्च विवेचयत ।
3. द्वादशराशिषु सूर्यचन्द्रयोग्रहणफलं प्रतिपादयत ।
4. ग्रन्थानुसारं राहोः अस्तित्वविचारं कुरुत ।

